

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 686 din 30.09.2020

Dosar nr: 314/2020

Petiția nr: 2630/06.05.2020

Petent: Asociația Civică Solidaritatea Hunedoreană

Reclamați: Forumul Democrat al Germanilor din România

Obiect: afirmații care pot îngrădi demnitatea cetățenilor români

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Asociația Civică Solidaritatea Hunedoreană cu sediul în Hunedoara, str. Munteniei nr.6, bl.E, ap.50, jud. Hunedoara

Numele, domiciliul și sediul părții reclamate

2. Forumul Democrat al Germanilor din România cu sediul în Sibiu, str. Gheorghe Magheru nr. 1-3, jud. Sibiu

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Petentul sesizează CNCD cu privire la afirmațiile făcute de președintele FGDR în mai multe rânduri. Astfel, petentul susține că, într-un comunicat din data de 16.02.2017, reclamatul a afirmat „Așa cum România și poporul român și-au asumat trecutul fascist al perioadei antonesciene și minoritatea germană din România își asumă anii 30 și 40 ca o perioadă nefastă a istoriei sale și regretă profund abuzurile și crimele săvârșite de unii cetățeni din rândurile sale”.

În data de 25.02.2020, deputatul ~~Ovidiu Ganț~~ a afirmat cu ocazia comemorării a 75 de ani de la deportarea etnicilor germani în fost URSS următoarele: “În luna ianuarie 2020, germanii din România au comemorat 75 de ani de la această tragedie, care a dus la deportarea aproximativ 75000 de etnici germani la muncă forțată în fost USS. În 14-15 ianuarie 1945 a început punerea în aplicare a acestei măsuri criminale”.

III. Procedura de citare

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților, pentru data de 30.06.2020.

7. Părțile au fost absente.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

8. Prin petiția adresată CNCD sunt reclamate mai multe afirmații care pot îngrădi, în opinia petentului, demnitatea cetățenilor români. Astfel, petentul arată că, într-un comunicat din data de 16.02.2017, reclamatul a afirmat *„Așa cum România și poporul român și-au asumat trecutul fascist al perioadei antonesciene și minoritatea germană din România își asumă anii 30 și 40 ca o perioadă nefastă a istoriei sale și regretă profund abuzurile și crimele săvârșite de unii cetățeni din rândurile sale”*.

În data de 25.02.2020, deputatul **Ovidiu Gan** a afirmat cu ocazia comemorării a 75 de ani de la deportarea etnicilor germani în fost URSS următoarele: *“În luna ianuarie 2020, germanii din România au comemorat 75 de ani de la această tragedie, care a dus la deportarea aproximativ 75000 de etnici germani la muncă forțată în fost USS. În 14-15 ianuarie 1945 a început punerea în aplicare a acestei măsuri criminale. Reprezentanți ai autorităților române, supravegheați de soldați sovietici, au năvălit în casele unor civili de etnie germană care nu aveau legătură cu războiul și nici cu crimele săvârșite de naziști, și în baza unor liste pregătite din timp au smuls din sânul familiilor lor femei între 18-30 de ani și bărbați între 17-45 de ani și i-au încărcat în vagoane pentru vite”*.

9. Petentul mai susține că reclamatul este o organizație înființată în 1990 care se declară succesoarea tuturor organizațiilor etnicilor germani din România, inclusiv a Grupului Etnic German.

10. Având în vedere cele de mai sus, petentul consideră că toate aceste acuze sunt gratuite, nefondate, întrucât nicio persoană ori instituție sau organizație românească nu a fost declarată criminală de război în procesul de la Nürnberg.

Susținerea reclamatului

-

V. Motivele de fapt și de drept

11. În cauză, Colegiul invocă excepția tardivității introducerii plângerii la CNCD, urmând a se pronunța, cu precădere, asupra acestei excepții. Față de obiectul petiției, astfel cum rezultă din modul în care este redactată, Colegiul Director constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade determinate de timp. În acest sens, Colegiul observă că data/perioada relatată de petent în plângere este 16.02.2017

12. În raport cu aceste observații de fapt, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațiune tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul Director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu. Or, declarația în cauză a fost făcută în anul 2017.

13. În ceea ce privește afirmațiile făcute în anul 2020, Colegiul director reține faptul că reclamatul a declarat *“În luna ianuarie 2020, germanii din România au comemorat 75 de ani de la această tragedie, care a dus la deportarea aproximativ 75000 de etnici germani la muncă forțată în fost USS. În 14-15 ianuarie 1945 a început punerea în aplicare a acestei măsuri criminale. Reprezentanți ai autorităților române, supravegheați de soldați sovietici, au năvălit în casele unor*

civili de etnie germană care nu aveau legătură cu războiul și nici cu crimele săvârșite de naziști, și în baza unor liste pregătite din timp au smuls din sânul familiilor lor femei între 18-30 de ani și bărbați între 17-45 de ani și i-au încărcat în vagoane pentru vite”.

14. Astfel, Colegiul director se raportează la libertatea de exprimare ce constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei, nr. 9815/82, hotărârea din 08.07.1986).

Libertatea de exprimare nu este însă un drept absolut și comportă limitări în situații expres prevăzute de lege. În acest sens, este relevantă practica Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg în aplicarea art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită de o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoii imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.) Protecția demnității umane este una dintre valorile protejate în raport cu libertatea de exprimare. Libertatea de exprimare este susținută până la limita în care încalcă un alt drept fundamental într-o măsură atât de gravă, încât dreptul la libertate de exprimare devine secundar. Libertatea de exprimare acoperă și declarațiile jignitoare până la momentul la care acestea nu conduc la incitare violentă (Surek și Ozdemri vs. Turcia, Karatas vs. Turcia, Oberschlick-Austria și Nilse – Johnsen vs. Norvegia – CEDO).

15. În drept, în soluționarea prezentei petiții apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

16. În cazul de față analizăm declarațiile/acțiunile unor persoane care se exprimă public. Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportat la declarația reclamatului obiect al prezentei petiții. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

Din analiza mesajului, Colegiul director constată că fapta are nu caracter de propagandă naționalistă și nu vizează atingerea demnității unui grup de persoane, în speță românii din România.

Constatăm că în prezenta declarație **nu există niciun element de incitare** împotriva românilor, nu suntem în prezența unui “pericol evident și prezent”..

Considerăm, că **într-o societate democratică nu se impune măsura limitării libertății de exprimare în acest caz.**

Faptele sesizate nu depășesc limitele libertății de exprimare, nu constituie fapte de discriminare, în sensul în care se impune constatarea unei contravenții și aplicarea unei sancțiuni contravenționale ca instrument juridic.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu intră sub incidența art. 2 alin. 1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Prezenta hotărâre se va comunica părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr.554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 30.09.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN- Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN –Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA (online)– Membru, POPA CLAUDIA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 12.10.2020

Redactat și motivat de A.P.G. și H.G

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.